

Industrifiskernes hverdag

Hans Erik Hinrichsen fra Sønderborg og Brian Lauridsen fra Videbæk blev fiskeskippere af 3. grad her i juni. De har gjort sig mange tanker om sikkerhed og arbejdsmiljøet om bord, og hvordan det kan gøres bedre. *Miljø og Sikkerhed* fangede dem, da de kom fra eksamensbordet.

- I stort set alle erhverv sker der arbejdsulykker hvert eneste år. Nogle af dem bliver til dødsulykker. Det kan fiskeriet heller ikke sige sig fri for. Men vi kan undgå nogle af dem. Det siger Hans Erik Hinrichsen og Brian Lauridsen samstemmende. De har lige været til eksamen i faget "Miljø og Sikkerhed" på Fanø Navigations- og Skipperskole.

- Der er for mange, der kommer til skade. Derfor er det godt, at vi får mere sikkerhed om bord, siger Brian Lauridsen.

- Og arbejdsmiljø er for både de unge og de rutinerede fiskere, tilføjer Hans Erik Hinrichsen. Det tager nok en generation at ændre på holdningen til arbejdsmiljø, for mange gamle fortsætter med at arbejde på den måde, de altid har gjort. Det er dumhed. Derfor er det godt at blive oplyst – for det er jo vores eget helbred og andres der bliver sat på spil.

De er også enige om, at faldulykker, ulykker i islasten og ved indhivning af trawl er de områder, hvor flest fiskere kommer til skade. Og de har forskellige konkrete forslag til, hvordan ulykkerne kan undgås.

Fald på dækket eller fra højderne

- Mange af ulykkerne sker ved fald på dækket eller fald fra højderne. Det skyldes tit dårligt vejr, glat dæk og ikke mindst dårligt fodtøj, forklarer Brian Lauridsen og peger selv på, hvordan det kan undgås. Han siger:

- Vi kan male dækket med skridsikker maling og bruge skridsikkert fodtøj. Derved sætter vi faren betydeligt ned, og vi kan føle os mere sikre, når vi går rundt på dækket.

Faldulykker fra højden sker tit, når fiskere ikke bruger sikkerhedslinen.

- Med lidt omtanke kan vi redde os selv og andre. Vi skal sørge for, at sikkerhedslinen altid bliver brugt. Stressede situationer kan også være skyld i faldulykker. Vi skal ikke løbe rundt på dækket. Og heller ikke skynde os op i masten. I stedet skal vi tage tingene stille og roligt, foreslår han.

Elefantriste belaster ryggen

- Der er sket mange ulykker i islasten. Tidligere var der ikke lovkrav om, hvordan isbåndene skulle være indrettet. Derfor var der direkte forbindelse til isbåndet. Det bevirkede, at mange fiskere kom til skade. Nogle faldt ned i båndet og fik hugget hænder og fødder af. Desværre førte det også til dødsfald. Efter de mange uheld blev det et krav til alle skibe, at isbåndene skulle dækkes over med de såkaldte elefantriste. Sådan forklarer Hans Erik Hinrichsen om arbejdet i islasten. Han fortsætter:

- Elefantristen har så afgjort sat ulykkestallet ned. Men vi tror også, at flere fiskere bliver sygemeldt i takt med, at ulykkerne er faldet. For det er hårdt ved ryggen og leddene, at de skal stampe isen gennem elefantristen. Det vil sige, at Søfartsstyrelsen har løst et problem. Men vi har fået et nyt.

Samtidig bliver skibene større og større, og derfor medbringer de mere og mere is. Så meget, at det ofte ligger i meterhøje dynger.

- Når man hugger isen løs, så sker det af og til, at flere tons is kommer væltende på en gang. Og fordi pladsen er meget trang i islasten, når fiskeren ikke at flytte sig. Herved kan han være så uheldig at få flere tons is ned over sig. Det koster store kvæstelser og bøjede ribben, siger han og foreslår:

- Men med moderne teknologi burde der slet ikke være folk i islasten. Isen skulle derimod komme automatisk op. Herved ville arbejdet blive mere sikkert.

Indhivning af trawl

- De fleste ulykker sker ved udsætning og indhivning af trawlet. Igennem årene er spil, nettromler og andre grejer om bord blevet større. Det giver et kraftigere pres på de enkelte dele, når der bjærges. Og det er her, de fleste ulykker sker. Der er simpelthen for stort et pres på wirer og spil. Det bevirker, at der af og til sprænger en wire, som risikerer at ramme en fisker. Han kan blive svært skadet eller dø. Det siger Hans Erik Hinrichsen. Han bliver suppleret af Brian Lauridsen. Han siger:

- Når der bjærges, står der to fiskere ved nettromlen, og de er særdeles udsatte, hvis en wire brister fx. Det eneste, de kan gøre, er at søge ly ved tromlen og håbe på, at skipper er meget opmærksom på, at trawlet ikke er fuldstændig tot, når der pilles forskellige ting af trawlet. Når så de er klar til at tackle fisk ind, går bedstemanden hen til indhivervasken for at åbne og binde løftet. Her bliver han også udsat for fare. Den wire, som løftet hænger i, kan bryde, så han får hele løftet ned over sig. Derfor må han være ekstra forsigtig, og han bør binde bindestrikken så lang, at han ikke skal ind under løftet for at åbne det.

Artiklen har været bragt i Fiskeri Tidende under "Miljø og sikkerhed"